UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 718. Gregorii Pap. II. Annus 5. Leonis Isavr. Imp. Annus 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

Visual Library

LVS ADVERSANTES INSEQVITVR.

a Apud Surium tom. 1 die 4. Ianuarij.

deſcribens, in Appendice ad Gregorium Turonẽſem, qui id actum ait duodecimo Kalendas Aprilis. Tum & acciderunt quæ narrantur in actis[a] ſanctiſſimi viri Rigoberti Rhemorum Archiepiſcopi verbis iſtis: *Accidit tum, vt Carolus Rhemorũ vrbem præteriens, totam (vt aiunt) circumiret, donec ad eam peruenit portam, in qua S. Rigobertus congruis extructis ædibus degebat. Quem ſanè huiuſmodi compellauit vocibus; Domine Rigoberte iube portam ciuitatis aperiri, vt liceat mihi ire precatum ad ſanctam Mariam: Sed cùm ſanctus nullum daret reſponſum, quippe orationi intentus, cui perpetuò vacabat: fertur tertiò iiſdem vſus vocibus, ita vt tandem vir Dei eius valido clamore compulſus ſic ei reſponderit: Porta hæc tibi nõ aperietur, donec certò conſtet, vtri veſtrûm ceſſura ſit victoria. Tu enim &* * *Raginfredus inter vos de dignitate contenditis, nec adhuc ſcire licet, quem ſit res exitum habitura. Quod ſi Dominus te voluerit victorem euadere, reuertenti tibi libens portam reſerabo, fidelemq́; me exhibebo. His auditis Carolus furibundus iuramẽto affirmauit ſi victor rediret, non impunè id laturum Epiſcopum: At vir Dei non valdè eius minas pertimeſcens (iuſtus[b] enim quaſi leo confidens abſque terrore erit) portam ei noluit patefacere. Facilè enim, vt vir prudens animaduerterit, non orandi ſtudio illum velle ingredi (quod ſimulabat) ſed vaſtandi potius animo, quemadmodum alias vrbes deuaſtârat. Tum etiam verebatur ſi hunc intrò admiſiſſet, Raginfredum, ſi ad eum victoria inclinaſſet, ipſum infidelitatis incuſaturum.* Et inferius.

CAROLVS MARTELLVS QVID IN S. RIGOBERTVM.

* Ramanfredus

b Prou. 20

VII.

* Auguſti

S. RIGOBERTVS EXVLAT.

Carolus duodecimo Kalendas * *Aprilis, qui tunc Dominicus erat dies, ſummo mane conflixit cum Chilperico Rege & Raginfredo, quem Chilpericus Maiorem domus vel Magiſtrum equitũ creauerat, & pro voto victoria potitus, mox vt reuerſus eſt, è ſede ſua exturbauit Põtificem Rigobertum, & quidem iniuſtiſſimè, vt erat illi anteà comminatus. Neq; id tamen adeò mirum, cùm etiam alijs ſimiliter fecerit. porrò in depulſorum locum ſuarum partium ſtudioſos intruſit.* hæc auctor, qui & ſuperiùs ait, hunc eundem ſanctum Epiſcopum Rigobertum olim rogatum à patre ipſius Pipino eundem Carolum baptizâſſe, ſed animum ferociâ imbutum nullum penitùs horum rationem habuiſſe. Senſit enim ipſum ſibi infeſtum ſanctus Põtifex Rigobertus ad ſupremum vſque vitę ſuæ diem. Iſta planè paſſus propter iuſtitiam, dum (quod decebat) Regi potiùs ipſe faueret, quàm eius inimicis, qui hac ex parte tyranni iudicabantur. Quamobrem quæ in ſanctum Rigobertum geſta ſunt ab ipſo, per Gregorium Romanum Pontificem irrita penitùs reddita ſunt, vt eius epiſtola ad Turpinum ſcripta declarat his verbis:

VIII. EPIST. GREGOR. IN CAVSA RHEMENSIS ECCLESIAE.

Tua fraternitas nobis retulit, quia faciente diſcordiâ, Archiepiſcopus Rhemenſis, Rigobertus nomine à ſede contra canones deiectus & expulſus fuit ſine vllo crimine, & ſine vllo Epiſcoporum iudicio, & ſine vllo Apoſtolicæ ſedis conſenſu & interrogatione; ſed ſolummodò, quòd non anteà conſenſit in partem illius, qui poſteà partem de illo regno in ſua poteſtate accepit, in qua parte eſt Rhemenſis ciuitas: & donatus, atq; magis vſurpatus contra Deum & eius auctoritatem fuerit ille Epiſcopatus ſimul cum alio Epiſcopatu & alijs Eccleſijs, ex ſecularibus poteſtatibus Miloni cuidam ſola tonſura clerico nihil ſapienti de ordine Eccleſiaſtico; & quòd alij Epiſcopatus de ipſa Rhemenſi diœceſi diuerſo modo fuerunt diuiſi, & aliqui magna ex parte in Epiſcopio cõſiſtentes, ad alios Epiſcopos & metropolitanos Epiſcopi & clerici ordinationes aliquando accipientes erant, & refugia indebita habebant, & à ſuis iudicari & diſtringi non ſuſtinebant; & quòd clerici & ſacerdotes, & monachi pro voluntate & licentia viuebant. hucuſque epiſtolæ pars, reliqua deſunt. Sed & corrigendus epiſtolæ titulus, in quo ponitur Hadrianus, cùm longè abſint hæc tempora ab Hadriani Pontificatu, licèt conſtet Turpinum ipſum Rhemenſem Epiſcopum, cùm eam Eccleſiam annis quadragintaſeptẽ adminiſtraſſet, ad tempora Hadriani Pontificis perueniſſe, à quo & precibus Caroli Magni accepiſſe Pallium reperitur. Cæterùm quod pertinet ad ſancti Rigoberti ſucceſſorem non ſolùm ex recitata epiſtola, ſed & Actis vitæ eiuſdem in ijs quæ ſequuntur, liquet à Carolo illi ſubrogatum fuiſſe Milonem: quòd & Frodoartus teſtatur in vitis Rhemenſium Epiſcoporum, vt de his nulla dubitatio eſſe poſſit. Quamobrem quòd hic Turpinus, ad quem Gregorius dictam ſcribit epiſtolam, Epiſcopus hoc tempore fuerit (fratrem enim ipſum appellat Pontifex) dicendum eſt alterius alicuius Eccleſiæ Epiſcopum tunc fuiſſe, ex eaque poſt Milonem in Eccleſiam Rhemenſem eſſe tranſlatum. Porrò quod ad Carolum ſpectat, eſt quærela ſcriptorum omnium huius ſeculi, quòd Epiſcopatus laicis hominibus ſuæ partis ſtudioſis dederit perfruendos.

Hoc eodem anno Kalendis Martij mortuus [illegible] ille Saxonum & Friſiorum appellatus Apoſtolus, [illegible] Vverdenſis Epiſcopus ſanctus Svvibertus, cuius ſuperiori tomo præclaras res geſtas ſæpè contigit enarraſſe. [illegible] functus eſt cùm eſſet ætatis annorum ſexaginta [illegible]. Qui fideliſſimè eius vitam conſcripſit eiuſdem temporis & muneris Apoſtolici Marcellinus, eius obitum ita narrat: *Anno à natiuitate Domini ſeptingenteſimo decimo ſeptimo ſanctus Suuibertus omnium virtutum charismatibus plenus, ex omnibus animi medullis videndi Deum deſiderio flagrans, cùm iuſto principis Apoſtolorum ſancti Petri ad Cathedram in ſuo monaſterio diuina celebraſſet, mox languore ingrauescente, lecto decubuit.* Et poſt nonnulla ab ipſo probè poſita: *Appropinquante deniq; die obitûs ſiue dormitionis ſuæ, quam præſciuit Angelico miniſterio, conuocans fratrum ſuorum præfatorum [illegible] uam, celebrari ſibi fecit Miſſarum ſolemnia: deinde perceptione corporis Dominici ſe muniens, & ſancta Crucis vexillo ſe [illegible] que circumſtantes conſignans, in morte quieta dormiens, [illegible] feliciter de mundo, & ab Angelicis choris anima eius [illegible] ſortio Sanctorum & felicitatis perpetuæ in perpetuum [illegible] da ſuſcepta eſt, ſtatimq́; facies eius vt glorificata [illegible] cella verò eius vt apotheca redoluit, omnemq; [illegible] grantia ſuauitatis repleuit, &c.* pergit ſubinde dicere [illegible] obitum contigerit fieri ibi miracula diuerſi generis, quæ tu ipſe maiori otio cõſulas. Videbis enim [illegible] primitiæ Apoſtolatus earum gentium ſunt conſecratæ, non tantùm cùm viueret, ſed & poſt obitum Apoſtolum [illegible] ruſcâſſe miraculis, quò prædicata ab eo fides multiplicibus conſignata teſtibus poſteris traderetur.

IESV CHRISTI
Annus 718.

GREGORII PAP. II. Annus 5. LEONIS ISAVR. IMP. Annus 3.

SEPTINGENTESIMVS decimuſoctauus ſequitur annus primæ Indictiõis, quo Saraceni, qui ſubiſſent Conſtantinopolim obſediſſent, reuerſuri, qui reliqui erãt, [illegible] propria naufragio (vt & ſuperiùs dictum eſt) perierunt, de quibus iſta Theophanes: *Saraceni ergo mox decimo quinto Kalendas Auguſti cum multa confuſione reuerſi ſunt. Cum autem nauigaret claſſis eorum, tempeſtas à Deo per interceſſionem Deiparæ incumbens in illos, has diſperſit, & alios quidem [illegible] Proconneſum & reliquas inſulas, alios verò [illegible] ra demerſit in æquora: reſiduis quoq; cùm tranſiſſent [illegible] gus, extemplo peruenit in eos terribilis indignatio Dei, grando [illegible] que ignea deſcendens ſuper eos, aquam maris [illegible] liquefactâ naues ſimul cum hominibus [illegible] dum, decem ſolis ex eis ſaluis, & ipſis prouidentia Dei [illegible] ad annunciandum nobis & Arabibus magnalia Dei, quæ [illegible] facta ſunt: quas etiam noſtrates inuenire potuerunt, [illegible] rum comprehendere; aliæ verò quinq; ſaluæ in Syriam [illegible] ſunt, Dei annuntiaturæ potentiam.* hæc Theophanes. [illegible] quoque Cedrenus.

Tantam gratiam conſecuti ciues ſtatuerunt [illegible] lebrare annis ſingulis ſolemnes gratiarum actiones [illegible] in Menologio Baſilij Imper. die XV. Auguſti [illegible] tur: *Commemoratio aduentûs Saracenorum, & [illegible] eorundem impiorum Sub Leonis Iſauri principatu magna [illegible] norum venit multitudo, & Conſtantinopolim obſidere [illegible] rà marique. Et Imperatore neceſſitatem videns, [illegible] eiuſ fœdera ſancire volente; ipſi dicebant, ſi ciuitatis [illegible] cuſtodes conſtituiſſe; perinde atque capta eſſet. Sed [illegible] ſiſtens Deus obſtitit eorum conſilijs. Videns igitur [illegible] ceps, quòd nihil ageret: petijt, vt ſaltem vrbem ingredi [illegible] eã cerneret, pollicitus poſthac inde diſcedere. Quod cùm [illegible]*

eſſet, & per portam Boſphoriam equo ſedens intrare vellet; alijs ſine vlla moleſtia ingredientibus, Principis ſolum equus intrare omnino nolebat. Reſpiciens verò ſurſum, vidit ſupra portam Dei genitricis imaginem: tunc ſe nouit hoc paſſum, quòd eandem auxiliantem tunc ſibi blaſphemaſſet: deſiſtensq; & recedens cum ſuis, in Aegæo pelago vnà cum nauigijs ab igniſera procella conſumpti ſunt. Vnum tanti miraculi gratiâ populus ſolemnes celebrat gratiarum actiones annis ſingulis, hæc ibi.

Tanto portento perculſus Haumar Princeps Sarracenorum qui hoc anno poſt Zulciminum ſuſcepit habenas: adeò manifeſtam Dei indignationem expertus, duo ſibi facienda propoſuit; alterum, vt populum ſibi ſubditum expiaret: alterum verò, vt quos putabat Dei hoſtes, Chriſtianos inſequeretur.

III. Sic igitur hoc eodem anno (vt idem Theophanes auctor eſt) ciuitatibus ſibi ſubiectis vini potum inhibuit, & in Chriſtianos promulgauit edictũ, quo recederent ab ipſorum religione, præmio appoſito facientibus, nempe à tributi immunitate; pœnâ verò mortis ſancitâ in omnes qui facere detrectarent. his adiecit, vt eodem edicto caueret, Chriſtianorum teſtimonium aduerſus Sarracenos minimè recipiendum. Auſus eſt inſuper litteris tẽtare Leonem Imperatorem, vt à fide Chriſtiana recederet. Hæc omnia Theophanes & alij; idemq; teſtatur quamplurimos Chriſtianos haud conſentientes impietati, potiùs delegiſſe necari; ſicq; clariſſimo ipſos omnes coronatos eſſe martyrio. Hic ingemiſcimus magnam horum temporum ſterilitatem ſcriptorum; qui ſicut olim ſub Gẽtilibus Imperatoribus, ſcriberent eorundem Martyrum Acta. Verùm nubes iſta fulmina vomens haud diu eſt permiſſa ſubſiſtere; ſiquidem poſt ſequẽtem annum barbarus truculentus tertia Indictione ex hac vita ſubtractus eſt.

Hoc pariter anno à Sergio Protoſpatario nouus Imperator Artemius erigitur in Sicilia: ſed miſſo illuc à Leone Imperatore Paulo Chartulario, igne inceſus extinguitur, ſumpto ſupplicio de rebellibus.

IV. Quod ad res Occidentales pertinet, *hoc anno*, vt Tudenſis numerat, *Era ſcilicet ſeptingenteſimâ quinquageſimâ ſextâ (eſt à anno Domini ſeptingenteſimus decimus octauus) Aſtures omnes in vnum collecti ſuper ſe principem erexerũt Pelagium. Fuit iſte Regis Theoderici Spatarius, qui fugiens impreſſionem Sarracenorum, cum ſuis in Aſturios ſe contulit montes: cùm autem auditum eſſet à Sarracenis Hiſpaniam occupantibus, id magnâ audaciâ eſſe præſumptum, in eum acies mouent: ſed primùm inſidijs ipſum appetendum putârunt, miſſo ad ipſum Oppâ Archiepiſcopo Toletano Vuitizæ regis filio, qui magnis pollicitationibus deditionem ei ſuaderet. Ad quem iſta Pelagium reſpondiſſe idem auctor affirmat: Tu (inquit) & fratres tui cunctos ſubuertiſtis, & Chriſti Eccleſiam deſeriſtis, & propter ſcelera patris veſtri, qui peccare coegit glorioſam gentem Gothorum, reliquit Dominus Eccleſiam ſuam. Et quia Deo facile eſt ſaluare ſiue in paucis, ſiue in multis, nos de miſericordia Dei confidentes, conuertimur ad Dominum Deum noſtrum, vt fidem Catholicam cõſeruemus, quam vos ſpreuiſtis & pater veſter. Eſt enim Eccleſia Dei ſicut luna, quæ aliquando apparet plena, aliquando valde diminuta, & iterum reuertitur ad plenitudinem primam. Ecce in iſta tumba* (ſpelunca loci natura munita illic erat, vbi cum ſuis Pelagius degebat) *hodie incluſa eſt maxima pars militia Gothorum; ſed egredietur ex illa, dante Domino, ſemen, quo genus Gothorum, vt erat, Chriſto in tota Hiſpania reſtaurétur. Et quia deuotam eam habemus, apud Deum Patrem & Dominum noſtrum* IESVM CHRISTVM *in eam ſpem noſtram ponentes, hanc multitudinem paganorum, quibus ducatum præbes, deſpicimus. Confidimus enim per interceſſionem glorioſæ Virginis genitricis eiuſdem Domini noſtri* IESV CHRISTI *ſaluari; & ipsâ adiuuante, quæ mater miſericordiarum eſt, gentem Gothorum de paucis qui ſunt in iſta ſpelunca, reſtaurari, ſicut ex pauco grano infinita ſegetes germinantur.*

Quibus dictis Pelagius & qui cum eo erant, tanto hoſte perterriti incluſerunt ſe in ſpelunca, beata Maria ſuffragia expetentes, cuius ibi memoriam venerabantur, & pro recuperatione Chriſtianorum orationibus inſiſtebant. Videns autem Oppa quam Pelagius confidentiam in Domino poſuerat, reuerſus ad Iſmaelitas, dixit: Properate ad ſpeluncam & pugnate fortiter, quia vt ex verbis eius comperi, niſi per gladium pacem cum eo habere non poſſumus[a]. *Alchaman illicò fundibularijs & ſagittarijs & iacientibus iacula portam ſpeluncæ ferire præcepit. Tum cerneres ſaxa intermixtis iaculis ſicut denſiſſimas pluuias euolare cõtra beatam ſpeluncam. Sed in hoc turbine iaculorum & lapidum, qualiter diuina manus, quæ percutit & ſanat, pro Chriſtianis pugnauerit, exemplo poterit aduerti, quòd lapides & iacula & ſagitta à Sarracenis emiſſa cõtra eos retorquebantur, & maximam Sarracenorum multitudinem proſtrauerunt.*

[a] Habes et di Rocer. lib. 4. c. 2.

PELAGIVS INGENTI POTITVR VICTORIA.

Barbari autem vbi non ſolùm ad peragendum negotium quod volebant, ſe nihil proficere, ſed maximam ſuorum partem vident proſtratam armis ſuis, cõfuſi & turbati retrocedendo ſpeluncam oppugnare deſtiterunt. Pelagius ad prælium Dei gratiâ & fortitudine roboratus, cùm totam multitudinem hoſtium proſtratam aſpiceret, reliquos ſuperaturus Sarracenos aggreſſus de ſpelunca ſtricto enſe inuadit vbique. Statim Oppa captus eſt, & Alchaman cum viginti millibus Sarracenorum interfectus. Sed nec ſexaginta millia quæ remanſerant, Domini vindictam euadere potuerunt. Siquidem dum per verticem montis Auſenæ fugam arriperent, atque per concaua petrarum & deuia loca adueniebant, & venire vellent ad quoddam ſupercilium montis, dum graderentur ſecus flumen Deuæ, diuinum numen oppreſſit eos: vnde cùm idem flumen inundatione aquarum proprium alueum excedit, multos ex eis occidiſſe, ſigna armorũ & oſſium euidenter oſtendũt.

VI. *Verè Deus impleuit tunc ſuſius illud quod Paulus dixit*[b]: *Fidelis Deus, qui non patietur vos tentari ſuper id quod poteſtis, ſed faciet etiam cum tentatione prouentum, vt poſſitis ſuſtinere. tam glorioſè egit Deus tunc cum populo Chriſtiano, vt in primo Iſraelitico, cui Deus cum paucis de multis dedit ſemper triumphare, talis victoria inuenitur.* hæc Tudenſis, qui & inferiùs ſubdit de Sarracenorum Rege, quod his auditis, pudore ſuffuſus & furore ſuccenſus, in eos quos ſecum habebat Hiſpanos furorẽ conuertit, nẽpe in Iulianum Comitẽ regni proditorem, & filios duos Vuitizæ, quos fecit capite plecti, ita Domino operante, vt ab eodem interficerentur ſcelerati, cui Hiſpanias prodidiſſent. ſicque Pelagium regulum tenuiſſe regnum idem tradit annis decem & octo. Porrò ſpelunca illa Dei genitricis memoriæ dicata eſt, eius quoque nomine nuncupari cœpta, dictaque ſancta Maria de Couadouga. Recitatæ autem hiſtoriæ adſtipulantur ſcriptores omnes qui res Hiſpaniarum ſunt proſequuti. Addunt præterea, Pelagij operâ venerandas reliquias ſanctorũ & ſacros codices per Vrbanum Archiepiſcopũ Toletanum ſucceſſorẽ Sinderedi tranſlatos fuiſſe in Aſtures. Reliqua verò bellorum ſi cupis, cõſule eos qui in his enarrandis potiſſimùm verſati ſunt. nobis autem hæc ſatis ad inſtitutum. Obſeruatione planè dignum eſt, quòd tam in Oriente Leo Imperator, quàm in Occidente Pelagius, cùm Dei genitricem aduerſus Sarracenos inuocant, inſperatam, ingentemque conſequuntur vtrobique victoriam. Sed de his ſatis.

[b] 1. Cor. 10.

Eodem anno Gregorius Papa, cùm à Viennenſi Archiepiſcopo accepiſſet ſtatum Eccleſiæ Gallicanæ felicem, ad eundem has reddidit litteras, quibus & commendat S. Bonifacium, cui ad Germanos crediderat Apoſtolatum[c]:

[c] Bibl. Florin. edit. à Io. à Boſco Celeſt. par. 1. pag. 42-43.

Gregorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei Auſtroberto reuerendiſſimo fratri ſanctæ Viennenſis Eccleſiæ Archiepiſcopo.

Deſiderabiles litteras veſtræ ſanctitatis accepi, in quibus indicaſtis ſtatum Eccleſiæ Catholicæ pietate firmum apud eccleſiã Gallorum manere. Beati enim Petri Fides in ſoliditate fundata eſt, quæ illuc plena manſit, ac ſinceriſſima, Domino Deo noſtro cooperante, perſiſtit, nec vllis errorum moribus ſuffunditur. Munera quæ miſiſtis, in odorem ſuauitatis peregrinis & captiuis Deo offerenda, gratanter quaſi benedictionem ſuſcepimus: & indigentibus Chriſti ſuſtentationem præbuimus. Ipſe Dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet vſque in diem Chriſti Ieſu. Reuerendum fratrem Boniſacium rudibus gentibus Epiſcopum deſignauimus, quem veſtra charitas Principibus Francorum inſinuare non grauetur, vt legationem noſtram adimpleat. Auctoritatem Eccleſiæ veſtræ, quam venerabiliter vſa, à beato Petro promeruit, quamque vſque nunc prædeceſſoribus meis firmantibus, retinet: & roborare cupimus, & vt inde decoretur Eccleſia veſtra volumus, & Apoſtolico dono præoptamus. Data pridie Kalend. Septemb. imperãte piiſſimo Leone Aug. anno tertio Imperij regni eius.*

* rumoribus

IESV